UCHWAŁA NR V/57/15
RADY MIEJSKIEJ W STEPNICY

z dnia 30 czerwca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 594 z późn. zm.[1]) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.[2]) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Stepnica.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXIV/257/13 Rady Gminy Stepnica z dnia 6 września 2013 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

---

[1] Zm. poz. 645 i 1318 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072.
[2] Zm. z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842 oraz z 2011 r. Nr 149, poz. 887.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W STEPNICY
Ryszard Sawicki

Załącznik do Uchwały Nr V/57 /15
Rady Miejskiej w Stepnicy
z dnia 30 czerwca 2015 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2015-2020

Stepnica 2015

Wstęp

Zjawisko przemocy w rodzinie stanowi poważne wyzwanie dla samorządów lokalnych, które zgodnie z preambułą do ustawy mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także podejmować działania służące zwiększaniu skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie rozumiana jest jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą, zgodnie z art. 2, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rodzaje przemocy:

· **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.

· **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.

· **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.

· **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

· **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Cykle przemocy:

· **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,

· **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,

· **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Od wielu lat w Gminie Stepnica podejmowane są działania zmierzające z jednej strony do ograniczenia zjawiska przemocy, a z drugiej – pomocy osobom, które znalazły się w krzywdzącej dla siebie sytuacji oraz działań mających na celu szeroko rozumianą profilaktykę przeciwdziałania przemocy.

Przystępując do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 - 2020 przyjęto następujące założenia:

1. Realizację zadań wynikających z aktów prawnych głównie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" oraz znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

2. Dążenia do wzmocnienia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Stepnica i dotychczasowych działań podejmowanych na terenie Gminy.

3. Zwiększenie jakości i efektywności pomocy niesionej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Realizacja Programu w efekcie zakłada, że nastąpi dalszy wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, przypadki przemocy będą rozpoznawane wcześniej i skuteczniej, a także wzmocniony zostanie zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie jak również osobom stosującym przemoc.

1. **Podstawa prawna:**

Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Stepnica opracowano na lata 2015-2020 w oparciu o następujące akty prawne:

· Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),

· Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. , poz. 163 z późn. zm.).

· Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),

· Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U z 2011r. Nr 209, poz. 1245).

· Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z dnia 29 kwietnia 2014r.

2. **Charakterystyka i diagnoza środowiska lokalnego**

Gmina Stepnica położona jest zachodnio-północnej części województwa zachodniopomorskiego. Jest jedną z gmin wchodzących w skład powiatu goleniowskiego, w 2014r. wieś Stepnica otrzymała prawa miejskie i jesteśmy gminą miejsko-wiejską. Powierzchnia gminy wynosi 294 km2, posiada 17 miejscowości i jest podzielona na 16 sołectw. Liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2014r. z danych ewidencji ludności gminy wynosiła 4857 osób w tym : 2393 mężczyzn i 2464 kobiet.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Stepnica została przeprowadzona w oparciu o przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców gminy , dane statystyczne Policji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2014 r. na terenie gminy Stepnica przeprowadzono badania ankietowe dotyczące stanu wiedzy społeczności lokalnej gminy Stepnica na temat zjawiska przemocy domowej oraz stanu tego zjawiska w naszej gminie. W badaniu wzięły udział 72 osoby, w tym 53 kobiety i 19 mężczyzn, średnia wieku respondentów wynosiła 40,27 lat.

Pytanie 1. Jak Pan/Pani sądzi czy w Gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

83,33% badanych odpowiedziało pozytywnie,16,6% negatywnie.

Pytanie 2. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc?

80,55% badanych odpowiedziało, że w rodzinach nadużywających alkohol, 40,27% że w rodzinach patologicznych.

Pytanie 3.Kto wg. Pani/Pana najczęściej jest sprawca przemocy?

83,33% odpowiedziało, że mężczyzna, 9,72% że kobieta

Pytanie 4. Kto wg. Pani/Pana najczęściej pada ofiara przemocy w rodzinie?

80,55% badanych odpowiedziało, że kobieta i 68 % że dziecko

Pytanie 5. Jakie zachowania wg. Pani/Pana najczęściej stosują sprawcy przemocy stosunku do swoich bliskich?

72,22% odpowiedziało, ze biją, 68,05% że wyzywają.

Pytanie 6. Jak pan/Pani sądzi gdzie powinna udać się po pomoc osoba doznająca przemocy w rodzinie?

66,66% odpowiedziało, że do OPS i Zespołu interdyscyplinarnego, 59,72% że na Policję.

Pytanie 7. Czy słyszał/a Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Stepnica?

63,88% badanych odpowiedziało, że Tak, 36,11% , że Nie

Pytanie 8. Czym zajmuje się ZI ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Stepnica?

72,22% odpowiedziało, ze pomocą ofiarom przemocy, 27,77% nie wie.

Pytanie 9.Które z poniższych zachowań można zliczyć do form przemocy psychicznej?

- policzkowanie-12,5%
- stała krytyka i wyśmiewanie- 83,33%
- nieudzielenie pomocy-13,88%
- odmawianie płacenia alimentów- 12,5%

Pytanie 10. Które z poniższych zachowań można zliczyć do przemocy ekonomicznej?

- odbieranie zarobionych pieniędzy-88,88%
- użycie broni- 1,38%

- ograniczenie snu i jedzenia-22,22%

- policzkowanie- 6,94%

Pytanie 11. Zachowania kojarzące się z przemocą?

Najczęściej bo aż 86,11% odpowiedziało , że zmuszanie żony/ męża/partnera do zachowań seksualnych, grożenie pobiciem -86,11%, przezywanie, obrażanie, krytykowanie dziecka- 81,94% , uderzenie w policzek-79,16%, zmuszanie do palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków-73,61%.

Przeprowadzone badania świadczą o tym, że zjawisko przemocy domowej w gminie nie jest tematem tabu, jest ono związane ze środowiskiem w którym nadużywany jest alkohol a także w rodzinach dotkniętych zjawiskami patologicznymi.

Według respondentów najczęściej ofiarą przemocy domowej są kobiety i dzieci natomiast główna formą tej przemocy jest bicie ofiary oraz wyzwiska. Stosunkowo dobry jest stan wiedzy na temat zjawiska przemocy oraz instytucji gdzie można uzyskać pomoc.

Skalę przemocy w rodzinie, najlepiej obrazują statystyki, opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskiej Karty" oraz Posterunku Policji w Stepnicy

Interwencje Policji	**2012**	**2013**	**2014**
Interwencje domowe-ogółem	**33**	**40**	**49**
Interwencje domowe dotyczące przemocyw rodzinie	5	2	10
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy	Kobiety-5 Mężczyźni-0 Małoletni do 13r.ż-0 Małoletni 13r.ż-18r.ż-2	Kobiety-6 Mężczyźni-0 Małoletni do 13r.ż-0 Małoletni 13r.ż-18r.ż-2	Kobiety-8 Mężczyźni-2 Małoletni do 13r.ż-0 Małoletni 13r.ż-18r.ż-1
Liczba sprawców przemocy	Kobiety-0 Mężczyźni-5 Nieletni- 0	Kobiety-0 Mężczyźni-2 Nieletni-0	Kobiety-1 Mężczyźni-9 Nieletni-0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	5	2	8
Liczba postępowań przygotowawczych dot. Przemocy domowej	3	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Stepnicy

Z danych statystycznych Posterunku Policji w Stepnicy stwierdzić należy wzrost interwencji domowych i prowadzenie w ich wyniku procedury "Niebieska Karta".

Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2012 - 2014 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2012	2013	2014
Razem	**23**	**10**	**16**
Policja	6	2	10
OPS	16	8	6
Oświata	1	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Stepnicy

Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Stepnica. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie jej. W ostatnim czasie zauważalny jest wzrost liczby osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość domniemanych ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

3. Założenia programu

Głównym założeniem programu jest przyczynienie się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy w rodzinie, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych zachowań i postaw. Zasada nadrzędną jest ścisła współpraca podmiotów, które świadczą pomoc w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

· opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar,

· prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,

· zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,

· tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

· diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

· udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach które taką specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie świadczą, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

· organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

· zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,

· może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,

· wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"

Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej przemocy obejmować następujące zadania:

· umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,

· poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,

· wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły,

· poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,

· powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta".

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie
z obowiązującym prawem to:

· udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy,

· organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

· podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,

· przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.

· przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,

· podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,

· wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta".

Funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

· przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,

· diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

· udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,

· organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,

· udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

· wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji gdy aktom przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

· diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

· udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,

· organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,

· może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,

· wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

· diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

· podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

· inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,

· rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

· inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

· opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,

· monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,

· dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

5. Cele, zdania i harmonogram programu

Głównym celem programu jest stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe	**Zadania**	**Działania**	**Wskaźniki osiągnięcia celu**	**Realizatorzy**	**Termin realizacji**
1.Podniesienie świadomości Społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie.	Plakaty, ulotki, strony internetowe	Liczba umieszczonych informacji, rozdanych ulotek, plakatów	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespól Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA,	w sposób ciągły w latach 2015-2020
2.Zapewnienie rodzinom których występuje zjawisko przemocy kompleksowej pomocy.	Udzielanie natychmiastowej Pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.	Prowadzenie wsparcia przez wykwalifikowaną kadrę, podejmowanie interwencji kryzysowej, zapewnienie schronienia ofiarom przemocy, rozpoczęcie procedury Niebieskiej karty oraz procedury eksmisji sprawcy.	Liczba udzielonych porad, liczba interwencji, liczba wypełnionych niebieskich kart, liczba osób którym udzielono schronienia lub liczba eksmisji sprawcy. Ilość udzielonych porad	Urząd Gminy, OPS, GKRPA, Policja, Służba Zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.	w sposób ciągły w latach 2015-2020
	Wspieranie działań osłonowych Pomocy Społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy w rodzinie.	Prowadzenie poradnictwa socjalnego oraz pracy socjalnej.		Ośrodek Pomocy Społecznej	w sposób ciągły w latach 2015-2020

3.Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Uczestnictwo w spotkaniach ponad gminnych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Diagnoza potrzeb szkoleniowych, organizacja szkoleń, warsztatów dla służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Udział w spotkaniach.	Liczba szkoleń, warsztatów, konferencji, liczba spotkań	Zespół Interdyscyplinarny	w sposób ciągły w latach 2015-2020

6. **Odbiorcy programu**

· Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,

· Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,

· Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

7. **Realizatorzy programu**

· Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

· Ośrodek Pomocy Społecznej.

· Posterunek Policji w Stepnicy,

· Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

· Punkt Konsultacyjno – Informacyjny.

· Placówki oświatowe.

· Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

· Służba zdrowia.

· Organizacje pozarządowe.

8. **Spodziewane efekty**

· Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy.

· Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Stepnica.

· Zwiększenie skuteczności działań.

· Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

9. **Miejsce i czas realizacji programu**

Program będzie realizowany na terenie Gminy Stepnica w latach 2015 - 2020. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą prowadzane w formie ciągłej .

10. **Monitorowanie programu**

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Ostateczne efekty podsumowane zostaną w raporcie po zakończeniu jego realizacji. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

· Liczba osób/rodzin objętych pomocą.

· Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

· Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych.

· Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

· Ilość uczestników grup wsparcia.

· Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta."

· Liczba ofiar przemocy w rodzinie.

· Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych.

· Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy.

· Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie.

11. **Finansowanie Programu**

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Stepnica, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.) stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Obecna uchwała nie zawiera zapisu zgodnie z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie a mianowicie w nazwie nie zawiera zapisu „i ochrony ofiar przemocy w rodzinie". W związku z tym podjęcie przez Radę Miejską w Stepnicy stosownej uchwały jest uzasadnione.